

Starohorní skalní výchozy nad Výmolou

Na území přírodní památky žije mnoho druhů ptáků. Mezi ně patří pěnice, budníček, červenka, rákosník, střízlík, kos, drozd, strakapoud velký, žluna zelená, žluva, kachna divoká, kukačka, káně lesní, a celá řada dalších.

Ze savců můžeme spatřit divoké králíky, srnčí zvěř, kunu skalní, veverky, lišku a drobné hlodavce. V roce 1994 pozorovali rybáři u břehu Výmoly pod skálou vydru říční s mláďaty.

Ze hmyzu je pozoruhodný např. chroustek letní, jasoň červenooký, lišaj smrtihlav, lišaj šeříkový a další. Z ryb, vodních živočichů a obojživelníků upoutá především pstruh duhový, pstruh potoční, rak říční, vodní mlži, čolek obecný a skokan hnědý.

Vyjmenované rostliny a živočichové jsou pouze názorné příklady rozmanitosti druhů zastoupených na tak malém území. Podrobná inventarizace jich zaznamenává mnohem více a nepochybně další pozorování jejich počet rozšíří.

Stav nivy Výmoly byl však na začátku druhého tisíciletí velmi zanedbaný. Louky nikdo nesekal, nikdo neodstraňoval kopřivy a náletové dřeviny, které dusily a vytlačovaly nivní bylinná společenstva. Stav nivy poznamenaly povodně, splachy z polí i voda z Výmoly, která byla znečištěna odpadními vodami. Nekosené nivní louky zarůstaly kopřivami, nivu pohlcovaly nálety trnky. Ani nejasné vlastnické poměry situaci neusnadňovaly. Navíc se tam začaly objevovat černé skládky. Opravdu tristní stav.

Teprve v Klubu přátel historie a přírody Úval si povšimli stavu věcí a rozhodli se sami svojí prací dát věci do pořádku. Pozvali si odborníky ze státní ochrany přírody AOPK a ze Středočeského kraje, kteří jim poradili, jak postupovat. Jarní kontrola ze Středočeského kraje byla velmi příjemně překvapena množstvím práce, kterou úvalští přátelé udělali, a poskytla jim pomoc.

Na podzimní obchůzce v roce 2013 zástupci Agentury ochrany přírody a krajiny a Středočeského kraje potvrdili, že území údolní nivy Výmoly bylo revitalizováno a doporučili ho vyhlásit zvláště chráněným územím jako Přírodní památku Králičinu – Povýmolí. Přátelé z Klubu vybudovali svépomocí na území přírodní památky naučnou stezku se dvěma novými můstky přes Výmolu a šesti informačními panely a osadili čtyři tabulky se státním znakem vymezující chráněné území. Ve spolupráci s Lesy ČR obnovili dvě studánky u naučné stezky.

V naší zemi máme řadu pozoruhodných a přírodně hodnotných míst, která si zaslouží vyhlášení v některé z kategorií zvláště chráněných území. Rozvíjející se civilizace ať přímo či nepřímo vytváří nepříznivé dopady na přírodu a krajinu. Pokud se krajině a přírodě věnuje dostatečná péče – a někdy opravdu stačí pouhá slušnost a ohleduplnost – pak se její hodnoty podaří udržet. Nestačí však pouze vyhlašovat další chráněná území, je třeba o ta již vyhlášená náležitě pečovat.

Ideální stav nastane, když si chráněné území si vezmou pod patronát místní lidé, uvědomí si, že je to jejich přírodní poklad a péče o něj je naplňuje vnitřním uspokojením, oprávněnou pýchou a hrdostí. Tak je tomu v Klubu přátel historie a přírody v Úvalech. Ať jsou vzorem pro dobré lidi v dalších obcích naší země.

Třešeň ptačí (Prunus avium) miluje hluboké, svěží půdy a je charakteristickou dřevinou nivních doubrav.

UPROSTŘED DOLE: Přírodní tok Výmoly